

Tematické okruhy ke státní závěrečné zkoušce

Bc. Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Výtvarná činnost jako prostředek výchovy.

Ke SZZ je vhodné si připravit na flash disku obrazový materiál ke všem otázkám.

SZZ jsou z výtvarné výchovy a vysvětlovat otázku na obraze je více než vhodné, pracujeme přeci především s vizuálními informacemi.

1) Ke každé otázce z dějin umění si vytvořte složku, do které vložíte k otázce 10-16 obrázků. Při zkoušce promítnete komisi obrázky ve složce jako ikony a zkoušející hned vidí, která díla jste si vybral. Díla vybírejte tak, aby bylo možné představit Vaše pojetí otázky. Na první pohled je toto pojetí při prezentaci děl vedle sebe zkušené komisi zřejmé. Vizuální materiál Vám značně pomůže verbalizovat otázku.

2) Obrazový materiál k otázkám didaktickým či praktickým je také vhodné si připravit. Vítané jsou příklady odučených úkolů z praxe, myšlenkové mapy dané otázky, příklady uměleckých děl, technik a vlastně cokoliv vizuálního, na čem lépe představíte názorně obsah otázky.

1. Vztah fyziologie vnímání a budování vizuální zkušenosti

Klíčová slova: smysly, zrak, vidění, vnímání, genderová specifika vnímání, ontogeneze vnímání, kulturní podmíněnost vidění, magno a parvocelulární dráhy

2. Komunikace obrazem

Klíčová slova: znak (Peirce), ikon, index, symbol (Gadamer), strukturalistické pojetí znaku (Saussure), subjekt, objekt, triangulární model zobrazování, poststrukturalistické pojetí znaku (Vančát), Rámcový vzdělávací program (RVP)

3. Vztah výtvarné edukace a rozvoje vizuální gramotnosti

Klíčová slova: vizuální gramotnost, RVP, strukturní úrovně osobnosti (Vančát)

4. Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti a jazyky nových médií

Klíčová slova: tradiční a technické obrazy, digitální a analogové obrazy, aura, sekundární aura, recyklace obrazu, postprodukce

5. Co jsou multimédia?

Klíčová slova: nová média (Manovich), digitální technologie, interaktivita, hypertext, navigace, pojmová mapa, relační mapa, scénář, storyboard, narativ, ergodická forma, zapojení rozmanitých smyslů při recepci díla

6. Jak digitální média pracují s prostředky výtvarné řeči?

Klíčová slova: bod, linie, tvar a barva v jednotlivých typech grafických editorů – versus vektory; časoprostor a kvalitativní proměna v digitálních zobrazeních

7. Řešený problém a jeho prezentace

Klíčová slova: cíle v kontextu obsahu prezentace, typy prezentací, digitální podpora prezentovaného problému, dramaturgie, akcent, záměrná manipulace s informací, důvěryhodnost informace, citace, pojmová mapa, relační mapa, scénář, storyboard, navigace, design, portfolio

8. Barva, světlo a kompozice ve výtvarném umění – principy a příklady, proměny užití barvy, význam barvy v průběhu dějin, historická proměna kompozice

Klíčová slova: symbolika barev, barva a rytmus, význam barvy v průběhu dějin, proměna významu a účinku světla v obraze v barevné a prostorové modelaci, typy kompozic, zlatý řez

9. Techniky malby – vzájemné srovnání možností jednotlivých technik ve vyjádření různých obsahů s příklady v historii malby

Klíčová slova: pastel, akvarel, kvaš, tempera, olejomalba – klasická vrstvená výstavba, mezilaky, alla prima, pastózní malba, závěrečné laky, akrylové barvy, druhy malířských podložek a šepsů; techniky ve vztahu zachycení pohybu, okamžiku, světelné atmosféry a světelných odrazů, objemu, textury

10. Nástěnné a méně časté malířské techniky – popis technologie s hlediska možností jejich uplatnění (náročnost zhotovení, trvanlivost, specifická vůči ostatním technikám; jejich nejvýraznější obsahové účinky

Klíčová slova: freska, secco, sgrafito, typy mozaik, štukolustro, malba disperzními barvami, enkaustika

11. Základní typy zobrazení figury, krajiny a zátiší a jejich proměna v historii

Klíčová slova: kánon, typy kompozice, lineární a inverzní perspektiva, rytmus, proporce, kontrast, symetrie, lineární a tonální kompozice, textura

12. Typy a techniky kresby

Klíčová slova: kresba sochařská, impresionistická, kubistická, objemová a sochařská, valérová, lineární, dekorativní, technická a geometrická kresba v umění, akční kresba s reflexí tělesného vyjádření; kresba suchými prostředky – se širokou stopou, s úzkou stopou, kresba perem, kresba štětcem, lavírovaná kresba, kresba prostřednictvím nových technologií

13. Charakteristika výtvarných prvků, vztah volné a aplikované prostorové tvorby

Klíčová slova: bod, linie, plocha, tvar, prostor, světlo, barva, proporce, rytmus, symetrie, kontrast, konstrukce, kompozice – malířská, sochařská, architektonická, lineární kompozice

14. Reflexe, reflektivní dialog a sociokognitivní konflikt jako zdroj pojmově zakotveného poznávání v terminologii artefiletiky

Klíčová slova: prekoncept, koncept, reflektivní dialog, interpretační rozptyl, sociokognitivní konflikt, vzdělávací motiv, utváření významu (obrazné a doslovné)

15. Artefiletika v oborových souvislostech a v kontextu výtvarné výchovy; metodologie, metodika, základní pojmy

Klíčová slova: sociální konstruktivismus, sémantika, teorie možných a fikčních světů v uměleckých oborech, konceptová analýza, expresivní tvorba, reflexe.

16. Otevřené pojetí obsahu, učivo a konceptová analýza v artefiletice

Klíčová slova: obsah, význam, výrazová struktura, konceptová analýza, expresivní tvorba, reflexe

17. Analýza výtvarného zážitku a hodnocení výtvarného projevu (koncepty, alterace)

Klíčová slova: výtvarný zážitek, obsah, reference, denotace, exemplifikace, exprese, imprese, koncept, prekoncept, alterace

18. Možnosti a meze psychologického přístupu ve výchovně vzdělávacím procesu práce s výtvarným výrazem

Klíčová slova: arteterapie, psychoterapie, psychologie a neuropsychologie (afektivní a kognitivní neurovědy), Výtvarná výchova, volnočasové aktivity

19. Významovotvorné psychologické procesy ve výchovně vzdělávací práci s výtvarným výrazem

Klíčová slova: lidská psychika, tvůrčí proces, regrese, projekce, přenos/protipřenos/lateralizovaný přenos, intuice, flow- efekt, pretend modus, reflexe

20. Psychologické aspekty reflexe a interpretace v průběhu práce s výtvarným výrazem

Klíčová slova: teorie mentalizace, reflektivní dialog, tvůrčí proces

21. Psychologický vztah mezi uměním, hrou a fikcí

Klíčová slova: hra, tvůrčí proces, teorie objektů vztahů a přechodového objektu Winnicota, teorie mentalizace Fonagy /Target, attachmentu J.Bowlbyho, teorie fikčních světů